

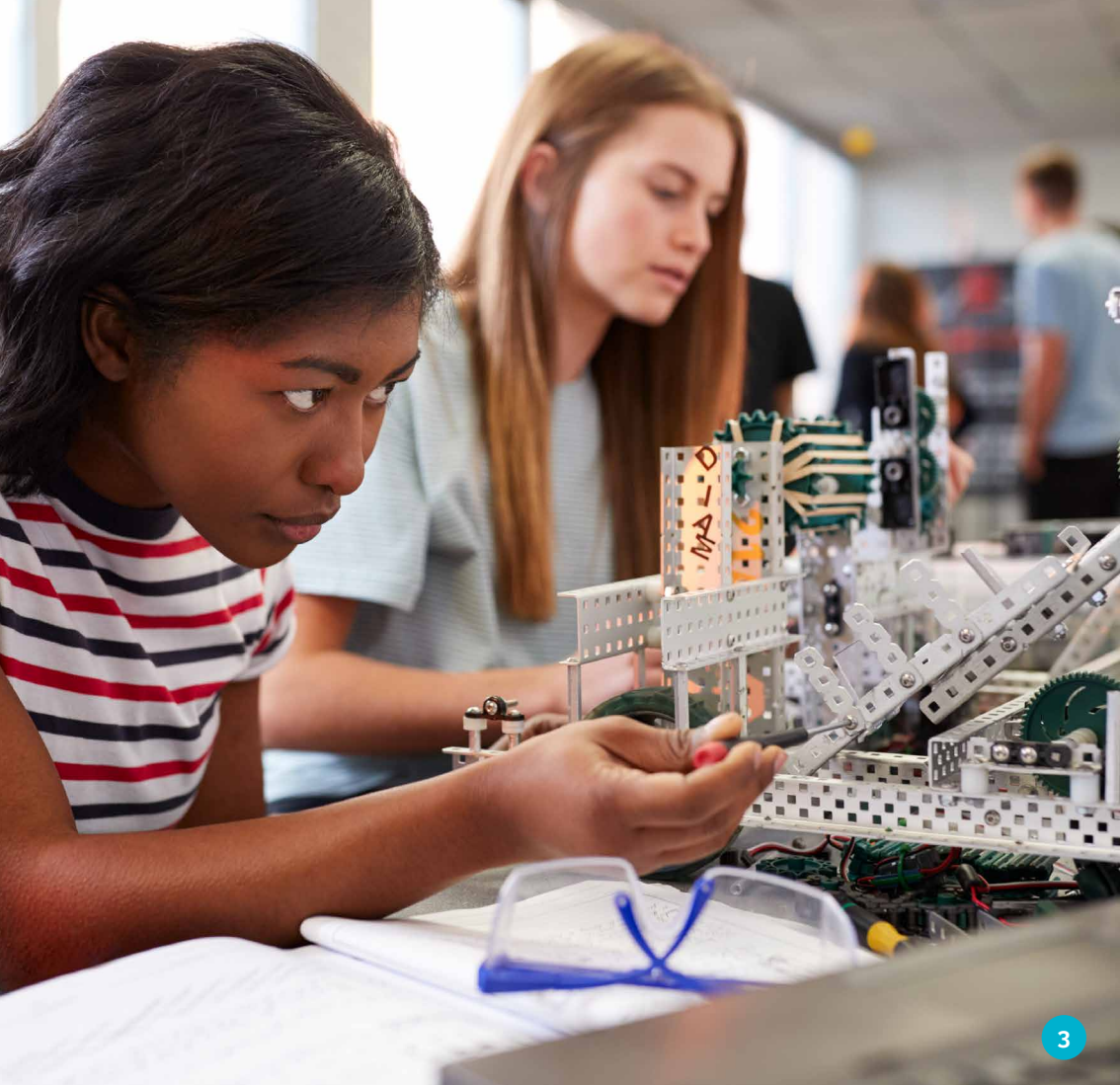

**Samen naar inclusiever
onderwijs: kleine acties
voor grote impact!**

Iedere jongere telt

Inhoud

Voorwoord	5
Dit zijn wij	6
Ondersteuning voor leerlingen met extra onderwijs- of ondersteuningsbehoeften	8
Zo is ondersteuning in de scholen ingericht	13
Dit doet het team van het samenwerkingsverband	14
Ontwikkelagendagroep (OAG)	15
Goed onderwijs, met inclusie als resultaat	16
Onze ambities: wat willen we met elkaar bereiken?	18
Stap voor stap werken aan haalbare doelen	22

We willen dat elke jongere erbij hoort en succesvol is op school. Ook jongeren die extra ondersteuning of zorg nodig hebben. Om dat te bereiken werken we in de regio samen om elke leerling een passende onderwijsplek te bieden. Docenten hebben hierbij een cruciale rol: zij kunnen vroegtijdig opmerken wat een leerling nodig heeft en daarnaar handelen. Daarom investeren we de komende jaren in de mensen op de scholen.

We zetten in op extra ondersteuning en professionalisering en willen leren van dat wat al werkt. Stap voor stap zorgen we ervoor dat ondersteuning zoveel mogelijk binnen de eigen klas en eigen (reguliere) school geboden kan worden. Wanneer we tevreden zijn? Als we zoveel mogelijk jongeren gelijke kansen, een doorlopende ontwikkellijn en thuisnabij onderwijs bieden.

Dit zijn wij

Samenwerkingsverband VO 30 06 is een netwerk-organisatie die bestaat uit alle schoolbesturen, hun scholen en professionals in deze regio.

17
schoollocaties

6
school-
besturen

bijna
12.500
leerlingen

4
gemeenten

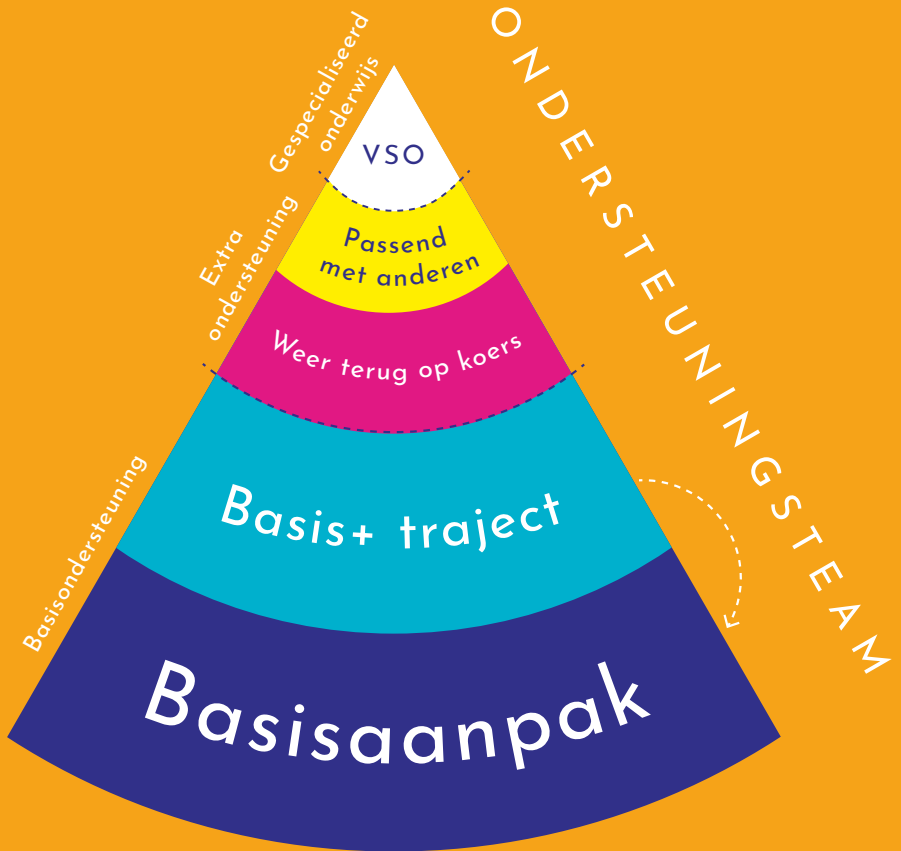
1.900
professionals
in de scholen

17
professionals in het
team van SWV VO 30 06,
waaronder
9 begeleiders

- Het Hooghuis
- Udens College
- Maaslandcollege
- Gymnasium Bernrode
- Fioretti College
- Zwijsen College
- Hub Noord-Brabant
- De Sonnewijser

Ondersteuning voor leerlingen met extra onderwijs- of ondersteuningsbehoeften

Elke school biedt basisondersteuning en extra ondersteuning van hoge kwaliteit. Als een leerling meer nodig heeft, brengt de school eerst de onderwijs- en ondersteuningsbehoefte in beeld. Daarna bekijkt het ondersteuningsteam van de school hoe de ondersteuning in de eigen school georganiseerd kan worden. Voor advies of expertise kunnen begeleiders van het samenwerkingsverband betrokken worden.

Binnen SWV VO 30 06 werken we met een gelaagdheid in ondersteuning.

Basisondersteuning

In de basisondersteuning onderscheiden we:

- **Basisaanpak:** dit is de basisondersteuning die zoveel mogelijk binnen het klaslokaal door de eigen docent/mentor/coach geboden wordt.
- **Basis+ traject:** als een jongere meer ondersteuning of begeleiding nodig heeft, kan de school deze bieden in bijvoorbeeld 1-op-1 gesprekken, coaching of begeleiding individueel of in een deelgroep. Dit heeft effect op de leerling én de school leert ervan. Dat draagt bij aan het versterken van de basisaanpak.

Weer terug op koers

Als de basisondersteuning onvoldoende is, kan de leerling (tijdelijk) extra ondersteuning in 1-op-1 begeleiding of in een kleinschalige setting krijgen. Dit is een standaard schoolaanbod voor leerlingen met complexe en/of gestapelde problematiek op het gebied van leren, sociaal-emotionele ontwikkeling, gedrag en/of lichamelijke gezondheid.

Passend met anderen

Soms kan de reguliere school niet bieden wat de leerling nodig heeft. Dan kan de school een specifiek alternatief organiseren voor de leerling met of bij een andere school of met inzet van extra (externe) begeleiding/hulpverlening. Voorbeelden zijn ondersteuning om thuiszittende jongeren weer in te laten groeien, jongeren die de overstap maken van het VSO naar het VO en observatoriumplekken.

Gespecialiseerd onderwijs

Het voortgezet speciaal onderwijs (VSO) is er voor jongeren die in hun ontwikkeling belemmerd worden en die behoefte hebben aan intensieve en specialistische ondersteuning bij het leren, de sociaal-emotionele ontwikkeling en/of regulering van gedrag. Voor het VSO is een toelaatbaarheidsverklaring nodig. Het streven is dat de jongere weer terug kan keren naar een reguliere VO-school of naar het vervolgonderwijs.

De basisondersteuning versterken door een cyclische aanpak

Basisondersteuning: ons uitgangspunt is het bieden van een sterke basisondersteuning, waarbij de docent dicht bij de leerling staat, vroegtijdig signaleert en ingrijpt.

Deze cyclus herhaalt zich bij het doorlopen van de lagen van de ondersteuningsroute.

Ontwikkeling: met de georganiseerde ondersteuning begint de ontwikkelingsfase van de leerling. De focus ligt op de leerervaring, ook van de docent en school. Succesvolle interventies kunnen helpen om de basisondersteuning te versterken.

Behoefte: is de basisondersteuning niet toereikend? Dan brengen we in beeld welke behoeften de leerling heeft om zich goed te ontwikkelen en hoe dit georganiseerd kan worden. Daarbij kijken we naar wat eerder goed werkte.

Mogelijk maken en organiseren: we faciliteren de nodige ondersteuning en voorzieningen zodat de leerling zich optimaal kan ontwikkelen.

A photograph of three women in a meeting. The woman on the left, with red hair, is speaking and gesturing with her hands. The woman in the center, with blonde hair, is listening attentively. The woman on the right, with dark hair, is also listening. The background is a bright, out-of-focus office setting.

**Wie doet wat
en hoe werken
we samen?**

Zo is ondersteuning in de scholen ingericht

Als een **docent** een ondersteuningsbehoefte signaleert bij een leerling, bespreekt deze dat eerst met de leerling zelf en de ouders. Is de ondersteuningsvraag groter dan de basisondersteuning of wil de docent overleggen? Dan schakelt de docent met het ondersteuningsteam.

De **mentor/coach** kent zijn of haar klas en leerlingen en is de spil in de samenwerking met jongere, ouders en school.

Elke school heeft een **ondersteuningsteam**. Dit bestaat uit onder andere een orthopedagoog en een ondersteuningscoördinator. Ook een begeleider van het samenwerkingsverband en mogelijke ketenpartners zijn hieraan verbonden.

De **ondersteuningscoördinatoren** organiseren overleggen en activiteiten binnen de scholen.

De **schooldirecteuren** hebben regelmatig overleg met elkaar en met de **directeur-bestuurder** van het samenwerkingsverband over het beleid en de uitvoering ervan (Directeurenoverleg). Zij zijn verantwoordelijk voor de basis- en extra ondersteuning in de scholen.

Dit doet het team van het samenwerkingsverband

Het **stafteam**¹ van het samenwerkingsverband werkt beleid uit, monitort de onderwijskwaliteit van passend onderwijs en zorgt voor de dagelijkse uitvoering van werkprocessen.

De **begeleiders** van het samenwerkingsverband versterken de scholen bij ondersteuningsvraagstukken waarbij expertise in de scholen ontbreekt. Zij hebben contact met ondersteuningsteams en ondersteuningscoördinatoren in de scholen. Ook bespreken zij belangrijke thema's en trends voor de regio met als doel hier samen van te leren. Zij overleggen wekelijks met het OAG-lid en periodiek met de schooldirecteuren. De begeleiders zijn op de hoogte van de lokale ontwikkelingen van onder andere de gemeenten en andere ketenpartners.

De **Adviescommissie Toelaatbaarheidsverklaringen en Arrangementen (ACTA)** geeft adviezen en behandelt aanvragen voor toelaatbaarheidsverklaringen VSO en PrO.

Ontwikkelagendagroep (OAG)

De Ontwikkelagendagroep (OAG) werkt de ontwikkelagenda en jaarplannen uit. Ook nemen OAG-leden deel aan (thematische) werkgroepen samen met andere professionals uit het werkveld. De OAG bestaat uit orthopedagogen of soortgelijke professionals. OAG-leden hebben contact met de begeleiders van het samenwerkingsverband.

De komende jaren stellen alle 17 V(S)O locaties een (extra) orthopedagoog of soortgelijke professional aan. Zij worden voor 0,4 fte twee jaar lang gefinancierd door SWV VO 30 06.

Dit doen we zodat de OAG-leden kunnen meewerken in de ondersteuningsteams op school. Het OAG-lid is op het gebied van passend onderwijs de rechterhand van de locatiedirecteur. Zij kunnen bij praktische vraagstukken met de locatie-directeuren meedenken: hoe besteden we de middelen? En hoe krijgen we ondersteuning geregeld? De exacte invulling van taken en verantwoordelijkheden kan per school verschillen.

De OAG-leden zijn dus een belangrijke schakel tussen de scholen en het samenwerkingsverband, tussen praktijk en beleid.

Goed onderwijs, met inclusie als resultaat

Jongeren de beste kansen bieden op een succesvolle ontwikkeling door inclusief onderwijs te organiseren: dat is de ambitie die het Rijk voor 2035 heeft gesteld. Wij omarmen deze ambitie. We geloven dat we inclusief onderwijs bereiken door het inzetten van kennis, expertise, tijd en ruimte om de leeromgeving zo aan te passen dat steeds meer jongeren er optimaal van kunnen profiteren. De focus ligt bij inclusief onderwijs op een groepsgerichte aanpak waarin de rol van de docent centraal staat.

Alle schoolbesturen van het samenwerkingsverband in deze regio willen deze beweging verder brengen. De richting die we geven is niet vrijblijvend. Als we inclusief onderwijs willen bereiken, moeten we keuzes durven maken die het belang van het collectief dienen. We werken dit uit in haalbare stappen voor alle scholen binnen ons samenwerkingsverband.

A photograph of a classroom or computer lab. In the foreground, a young Black male with short, curly hair is sitting at a desk, looking intently at a computer monitor. He is wearing a dark blue polo shirt. Behind him, a young woman with long blonde hair, wearing a blue and white striped shirt, is also working at a computer. In the background, other students are visible, some working at computers. The room has a bright, modern feel with a pink wall on the right side. The text 'Onze ambities: wat willen we met elkaar bereiken?' is overlaid in white on the lower part of the image.

**Onze ambities:
wat willen we met
elkaar bereiken?**

Voor de periode 2023-2027 hebben we 3 collectieve ambities:

1 Naar inclusiever onderwijs

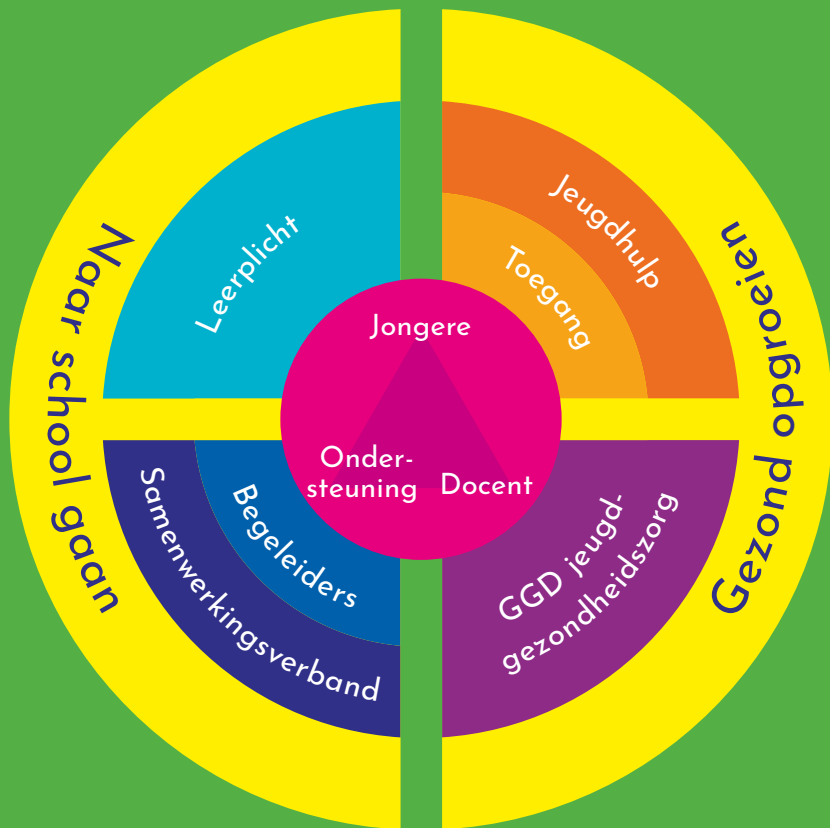
We vinden het belangrijk dat jongeren in hun eigen buurt onderwijs kunnen volgen. Dat draagt bij aan gelijke kansen. Als een leerling extra ondersteuning nodig heeft, proberen we dat daarom eerst in de eigen klas en de reguliere school te regelen. Voor meer gespecialiseerde hulp zoeken we oplossingen binnen een andere reguliere school en, als dat echt niet voldoende is, binnen het voortgezet speciaal onderwijs. Hierbij werken we nauw samen met leerlingen zelf, ouders en andere betrokken organisaties.

2 Doorstromen vanuit succes

Als jongeren al vroeg in hun schoolloopbaan de juiste ondersteuning krijgen en successen ervaren, geeft hen dat zelfvertrouwen voor de toekomst. Daarom zetten we in op preventieve en curatieve maatregelen en werken we intensief samen met andere onderwijssectoren. Onze ambitie is om het aantal leerlingen in het gespecialiseerd onderwijs te verminderen en meer jongeren vanuit het VSO naar het regulier onderwijs te laten doorstromen.

3 Professionele scholen en samenwerking

Elke school is uniek en heeft een eigen aanpak. Dat koesteren we. Tegelijkertijd streven we allemaal naar dezelfde hoge kwaliteit en inclusiviteit. Samen werken we aan onze collectieve doelen. Scholen met expertise op bepaalde gebieden delen die kennis actief, zodat we er allemaal van leren. Ook leggen we veel nadruk op het welzijn van de jongeren door intensiever samen te werken met ketenpartners, zodat onderwijs en zorg beter op elkaar aansluiten (zie afbeelding).

Stap voor stap werken aan haalbare doelen

Om onze ambities te realiseren hebben we per thema een ontwikkelagenda gemaakt. Daarin staat wat we gaan doen. De ontwikkelagenda's staan in ons ondersteuningsplan.

Hoe we dat doen, beschrijven we elk jaar in een jaarplan. Daar maken we ook een compacte samenvatting (zomer- en winternota) van, die aan professionals op scholen en andere betrokkenen inzichtelijk maakt aan welke collectieve doelen we het komende jaar werken. We delen belangrijke data periodiek.

Na afloop van elk jaar blikken we ook terug in het jaarverslag en beantwoorden we de vraag: wat hebben we bereikt met elkaar? Op deze manier blijven we wendbaar, werken we cyclisch en houden we altijd onze ambities voor ogen.

Je vindt het ondersteuningsplan met de ontwikkelagenda's, de jaarplannen en de jaarverslagen op onze website.

Meer weten?

Dit boekje geeft een compact beeld van SWV VO 30 06 en van de thema's uit ons ondersteuningsplan.

Op www.swvvo3006.nl vind je meer informatie, handige documenten en inspiratie.

Je kunt ook altijd contact opnemen met iemand van het ondersteuningsteam in jouw school of met de begeleider SWV. Zij helpen je graag verder!